

Sygn. akt I ACa 200/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 czerwca 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący :	SSA Zofia Kawińska-Szwed
Sędziowie :	SA Ewa Jastrzębska (spr.) SA Joanna Skwara-Kałwa
Protokolant :	Anna Wieczorek

po rozpoznaniu w dniu 5 czerwca 2013 r. w Katowicach

na rozprawie

sprawy z powództwa J. K.

przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w S.

o zobowiązanie do złożenia oświadczenia woli

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach

z dnia 4 grudnia 2012 r., sygn. akt I C 401/12

1) zmienia zaskarżony wyrok:

- w punkcie 1 w ten sposób, że powództwo oddala,
- w punkcie 2 w ten sposób, że nie obciąża powoda kosztami procesu,
- uchyla punkt 3;

2) nie obciąża powoda kosztami postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt I ACa 200/13

UZASADNIENIE

Powód J. K. pozwem z dnia 1 czerwca 2012r., sprecyzowanym na rozprawie w dniu 4 grudnia 2012r. skierowanym przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w S. wniósł o zobowiązanie pozwanej

do złożenia oświadczenia woli o wyodrębnieniu i przeniesieniu na jego rzecz własności lokalu mieszkalnego nr (...) o powierzchni użytkowej 44,78m⁽²⁾, położonego w budynku przy ul. (...) w S. wraz z udziałem wynoszącym 0.0146 w prawie własności części wspólnych budynku i urządzeń, które nie służą do wyłącznego użytku właścicieli lokali oraz takim samym udziałem w prawie użytkowania wieczystego gruntu objętego księgą wieczystą nr (...) Sądu Rejonowego w S., a także o zasądzenie na jego rzecz od pozwanej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych bez względu na wynik sprawy na podstawie art.49⁽¹⁾ ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych.

W uzasadnieniu podał, że jest najemcą opisanego w pozwie lokalu na podstawie umowy najmu zawartej z pozwaną dnia 1 czerwca 2004r i spełnił wszystkie przesłanki z art. 48 u1 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych konieczne do przeniesienia własności tego lokalu na jego rzecz .

Pozwana Spółdzielnia Mieszkaniowa (...) w S. w wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie na jej rzecz od powoda kosztów procesu.

Zarzuciła, że nie ma podstaw prawnych do uwzględnienia wniosku powoda, a nadto art. 48 u.1 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych został uznany za niezgodny z Konstytucją RP.

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 4 grudnia 2012r Sąd Okręgowy w Katowicach :

1. zobowiązał pozwaną do złożenia oświadczenia woli o wyodrębnieniu i przeniesieniu na rzecz powoda własności lokalu mieszkalnego nr (...) o powierzchni użytkowej 44,78m⁽²⁾, położonego w budynku przy ul. (...) w S. wraz z udziałem wynoszącym 0.0146 w prawie własności części wspólnych budynku i urządzeń, które nie służą do wyłącznego użytku właścicieli lokali oraz takim samym udziałem w prawie użytkowania wieczystego gruntu objętego księgą wieczystą nr (...) Sądu Rejonowego w S.;
2. zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 3.634zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego;
3. nakazał pobrać od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Katowicach kwotę 7.389zł tytułem kosztów sądowych.

Ustalił w uzasadnieniu, iż dnia 15 grudnia 1971r. KWK (...) w S. jako zakład pracy zawarła ze swoim pracownikiem - powodem J. K. umowę najmu mieszkania służbowego położonego w S. przy ul. (...) na czas trwania stosunku pracy. Sąd Rejonowy w K. postanowieniem z dnia 29 września 2000r. sygn. akt XU 198/00 ogłosił upadłość następcy prawnego KWK (...) w S. to jest KWK (...) Sp. z o.o. w S., której jedynym współnikiem jest (...) Spółki Akcyjnej w K., której jedynym akcjonariuszem jest Skarb Państwa . Dnia 27 maja 2004r. syndyk masy upadłości KWK (...) Sp. z o.o. w upadłości S. w trybie ustawy z dnia 12 października 1994r. o zasadach przekazywania zakładowych budynków mieszkalnych przez przedsiębiorstwa państwowe (Dz.U. Nr 119 poz. 567 ze zmianami) zawarł z pozwaną Spółdzielnią Mieszkaniową (...) w S. notarialną umowę przekazania użytkowania wieczystego gruntu i własności budynków. Mocą tej umowy syndyk masy upadłości KWK (...) Sp. z o.o. w upadłości S. przekazał pozwaną między innymi udział wynoszący 2667/10000 części w prawie użytkowania wieczystego gruntu objętego księgą wieczystą KW Nr (...) Sądu Rejonowego w S. wraz z udziałem wynoszącym (...) we własności znajdujących się na tym gruncie budynków, stanowiących odrębne nieruchomości, położonych w S. przy ul. (...) i przeniósł nieodpłatnie na rzecz pozwanej ten udział w użytkowaniu wieczystym gruntu i własność posadowionych na nim

budynków. Wyodrębnienie lokali mieszkalnych wraz z udziałami w użytkowaniu wieczystym gruntów zostało dokonane przez przekazującego w trybie ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o

zasadach zbywania mieszkań będących własnością przedsiębiorstw państwowych, niektórych spółek handlowych z udziałem Skarbu Państwa, państwowych osób prawnych oraz niektórych mieszkań będących własnością Skarbu Państwa (Dz.U. z 2001r. Nr 4 poz. 24 ze zmianami). I tak z lokalem mieszkalnym położonym w S. przy ul. (...) zajmowanym przez powoda związany jest udział wynoszący 146/10000 (0.0146) części we współwłasności części wspólnych budynków objętych księgą wieczystą KW nr (...) Sądu Rejonowego w S. i urzędzeń, które nie służą do wyłącznego użytku właścicieli poszczególnych lokali oraz taki sam udział w prawie użytkowania wieczystego gruntu, objętej księgą wieczystą Kw nr (...) Sądu Rejonowego w S.. Dnia 1 czerwca 2004r. pozwana jako wynajmujący zawarła z powodem J. K. jako najemcą umowę najmu lokalu mieszkalnego położonego w S. przy ul. (...) na czas nieokreślony, a dnia 11 czerwca 2004r. powód złożył oświadczenie, że znane mu są statutowe warunki uzyskania członkostwa w Spółdzielni i nie będzie się ubiegał o przydział przedmiotowego lokalu i ustanowienie na jego rzecz spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu na podstawie art.9 ust.2 ustawy z dnia 12 października 1994r. o zasadach przekazywania zakładowych budynków mieszkalnych przez przedsiębiorstwa państwowe (Dz.U. Nr 119 poz.567 ze zmianami).

Dnia 31 lipca 2007r. weszła w życie ustawa z dnia 14 czerwca 2007r. o zmianie ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 125 poz.873). Na podstawie jej przepisów, powód wystąpił do pozwanej o ustanowienie odrębnej własności lokalu położonego w S. przy ul. (...) i przeniesienie na jego rzecz własności tego lokalu. Pismem z dnia 26 września 2007r. pozwana odmówiła mu powyższego stwierdzając, że lokale mieszkalne przekazane jej przez syndyka masy upadłości KWK (...) Sp. z o.o. w upadłości S. nie były mieszkaniami przedsiębiorstwa państwowego, państwowej osoby prawnej lub państwowej jednostki organizacyjnej. Dnia 25 stycznia 2010r. Zarząd pozwanej na podstawie

art.42 u.s.m. podjął uchwałę Nr (...) w sprawie określenia przedmiotu odrębnej własności lokali w nieruchomości przy ul. (...) ujawnionej w KW nr (...), w której między innymi postanowił, że prawo żądania przeniesienia własności przysługuje najemcom lokali mieszkalnych wymienionym w załączniku nr (...) tej uchwały (m.in. powodowi) oraz, że uchwała stanowi podstawę oznaczenia lokali i przypadających na każdy lokal udziałów w nieruchomości wspólnej przy zawieraniu umów o ustanowieniu odrębnej własności lokali na rzecz najemców lokali mieszkalnych oraz o przeniesienie własności tych lokali na ich rzecz. Z uchwały tej wynika, że lokal mieszkalny zajmowany przez powoda jest samodzielnym lokalem w rozumieniu ustawy o własności lokali, a udział tego lokalu w nieruchomości wspólnej i w prawie użytkowania wieczystego gruntu wynosi 0.0146 .Powód nie posiada zadłużenia z tytułu świadczeń wynikających z umowy najmu lokalu (okoliczność niekwestionowana).

Zdaniem sądu pierwszej instancji powództwo zasługiwało na uwzględnienie. Wprawdzie Trybunał Konstytucyjny wyrokiem z dnia 14 lutego 2012r. sygn. P 17/10 orzekł, że art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych w zakresie, w jakim przyznaje najemcy roszczenie o przeniesienie własności spółdzielczego lokalu mieszkalnego, który przed nieodpłatnym przejęciem przez spółdzielnię mieszkaniową był mieszkaniem przedsiębiorstwa państwowego, państwowej osoby prawnej lub państwowej jednostki organizacyjnej, powiązane wyłącznie z obowiązkiem spłaty zadłużenia z tytułu świadczeń wynikających z umowy najmu lokalu (pkt 1 powołanego przepisu), jest niezgodny z art. 64 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej to jednocześnie orzekł też, że ten niekonstytucyjny przepis, w takim jak wskazany zakresie traci moc obowiązującą z upływem 12 miesięcy od dnia ogłoszenia wyroku w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej, co oznacza, iż ta utrata mocy obowiązującej nastąpi z dniem 23 lutego 2013r. (OTK-A 2012/2/14, Dz.U.2012/201).

Odroczenie terminu utraty mocy obowiązującej przepisów uznanych za niekonstytucyjne oznacza zdaniem sądu pierwszej instancji, że do momentu wskazanego w sentencji wyroku przepisy te obowiązują, a ich obowiązywanie jest równoznaczne z koniecznością ich stosowania. Zdaniem sądu pierwszej instancji powód spełniał wszystkie przesłanki z obowiązujący do dnia 23 lutego 2013r. art. 48 ust.1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o spółdzielniach mieszkaniowych tj. był najemcą spornego lokalu mieszkalnego na podstawie umowy najmu zawartej z pozwaną dnia 1 czerwca 2004r., pozwana nabyła budynek, w którym lokal się znajduje nieodpłatnie od syndyka masy upadłości KWK (...) Sp. z o.o. w upadłości w S. w trybie ustawy z dnia 12 października 1994r. o zasadach przekazywania zakładowych budynków mieszkalnych przez przedsiębiorstwa państwowe (Dz.U. Nr 119 poz. 567 ze zmianami) z dniem 27 maja 2004r., jej Zarząd pozwanej dnia 25 stycznia 2010r. podjął uchwałę w sprawie określenia przedmiotu odrębnej własności lokali w tej nieruchomości przy ul. ul. (...) w S..

Zdaniem sądu pierwszej instancji do dnia 27 lipca 2009r., kiedy to art. 48 ust. 3 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych utracił moc (wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 15 lipca 2009r. sygn. K 64/07, Dz.U. Nr 117 poz. 988) warunki nabycia własności przez najemców lokali mieszkalnych były podane w art. 48 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz w art. 48 ust. 3 u.s.m. Po usunięciu z obrotu prawnego przepisu art. 48 ust. 3 u.s.m. podstawę roszczeń najemców lokali położonych w budynkach przekazanych spółdzielni nieodpłatnie stanowi przepis art. 48 ust. 1 u.s.m. (wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 10 listopada 2009r. sygn. akt I ACa 445/09, LEX nr 551998). Potwierdził to Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 16 listopada 2011r. V CSK 524/10 (LEX nr 1001346) stwierdzając, że w wypadku nieodpłatnego nabycia przez spółdzielnię mieszkaniową budynku, w którym znajdują się dawne mieszkania zakładowe, najemca ubiegający się o przeniesienie własności lokalu na podstawie art. 48 ust. 1 u.s.m. nie wnosi wkładu budowlanego, lecz obowiązany jest spłacić jedynie zadłużenie z tytułu świadczeń wynikających z umowy najmu (art. 48 ust. 1 pkt 1 u.s.m.), a oznacza to, że ma on prawo nabyć własność takiego mieszkania za darmo. Odnośnie zarzutu pozwanej dotyczącego terminu złożenia przez powoda wniosku o przeniesienie własności wynajmowanego lokalu mieszkalnego, wskazał sąd pierwszej instancji, że ustawa z dnia 18 grudnia 2009r. o zmianie u.s.m. oraz zmianie niektórych ustaw (Dz.U. z 2009r. Nr 223 poz. 1779 tzw. nowela grudniowa), w art.4 ust.1 pkt1 wprowadziła przepisy, na które powołuje się pozwana w tej sprawie, tyle tylko, że dotyczyły one wniosków tych najemców, którzy mieli stać się beneficjentami rozwiązania zawartego w art.48 ust.1 u.s.m. w jej brzmieniu sprzed wejścia w życie zmiany tych przepisów, wprowadzonych ustawą z dnia 14 czerwca 2007r. tzw. nowela czerwcową, to jest sprzed 31 lipca 2007r. (chodziło o regulację zawartą w nieobowiązującym już po tej dacie art.48 ust.1 pkt3 u.s.m.) i dla takich najemców cenzurą skorzystania z tego przepisu było złożenie wniosku przed 31 lipca 2007r. W świetle postanowień (...) i (...)uchwały zarządu pozwanej Nr (...) z dnia 25 stycznia 2010r., powoływanie się aktualnie przez pozwaną na brak podstawy prawnej do zawarcia z powodem umowy, o której mowa właśnie w (...) wskazanej uchwały oraz na wniesienie przez niego pozwu w niniejszej sprawie po upływie bliżej nieokreślonego terminu jest w ocenie sądu pierwszej instancji nadużyciem prawa i nie korzysta z ochrony (art.5kc).

W tym stanie rzeczy, skoro w rozpatrywanej sprawie zostały spełnione łącznie wszystkie przesłanki z art.48 ust.1 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych warunkujące prawo najemcy do żądania zawarcia z nim umowy o przeniesienie odrębnej własności lokalu, to na podstawie art.64kc w związku z art.1047§1kpc powództwo należało uwzględnić. O kosztach sąd orzekł na mocy art.98kpc, art.113 ust.1 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. z 2010r. Nr 90 poz.594 ze zmianami) i §6 pkt.6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb

Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. Nr 163 poz.1348 ze zmianami).

Od wyroku tego wniosła apelację pozwana. Zarzuciła:

1) naruszenie przepisów postępowania, a mianowicie przepisów:

a) art.207§ 6 kpc w zw. z art. 187 §1 pkt 1 kpc - polegające na wydaniu wyroku na podstawie spóźnionego i nieprawidłowo sformułowanego żądania pozwu;

2) Naruszenie prawa materialnego przez błędną jego wykładnię i niewłaściwe zastosowanie, w szczególności:

a) art. 4 ust. 1 pkt 1) ustawy z dnia 18 grudnia 2009 r. „o zmianie ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych oraz o zmianie niektórych innych ustaw” (Dz. U. nr 223 poz. 1779 r.) przez przyjęcie, że pozwana spółdzielnia była obowiązana do zawarcia umowy przeniesienia własności lokalu w przypadku wniosków o których mowa w art. 48 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych złożonych po dniu 31 lipca 2007 r.;

b) art. 5 ust. 4 ustawy z dnia 18 grudnia 2009 r. o zmianie ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. nr 223 poz. 1779 r.) przez przyjęcie, że najemcom mieszkań zakładowych przejętych przez spółdzielnie bezpłatnie należy się darmowe uwłaszczenie jeżeli wystąpili oni do sądu o potwierdzenie tego prawa po dniu 30 grudnia 2009 r.

Wskazując na te zarzuty wносиła :

1. o zmianę zaskarżonego wyroku w całości i oddalenie powództwa oraz zasądzenie od powoda na rzecz strony pozwanej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych,

ewentualnie:

2. o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpatrzenia - przy uwzględnieniu kosztów postępowania odwoławczego.

W piśmie z dnia 13 maja 2013r. podniósł , że art. 48 ust.1 cytowanej ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych utracił moc.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja pozwanej jest zasadna i musi odnieść skutek w postaci zmiany wyroku i oddalenia powództwa, trafnie bowiem w piśmie procesowym z dnia 13 maja 2013r. pozwana wskazała na fakt, iż z dniem 23 lutego 2013r art. 48 u.1 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych, który stanowił podstawę prawną żądania powoda utracił moc obowiązującą.

Wskazać trzeba , że roszczenie powoda znajdowało oparcie w art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych. Zgodnie z tym przepisem na pisemne żądanie najemcy spółdzielczego lokalu mieszkalnego, który przed przejęciem przez spółdzielnię mieszkaniową był mieszkaniem przedsiębiorstwa państwowego, państwowej osoby prawnej lub państwowej jednostki organizacyjnej, spółdzielnia jest obowiązana zawrzeć z nim umowę przeniesienia własności lokalu, po dokonaniu przez niego spłaty zadłużenia z tytułu świadczeń wynikających z umowy najmu lokalu. Sąd pierwszej instancji ustalił, że powód spełniał wymogi tego przepisu, a w konsekwencji był uprawniony do żądania zawarcia z nim umowy przeniesienia własności zajmowanego lokalu mieszkalnego będącego przedmiotem umowy najmu. Trybunał

Konstytucyjny wyrokiem z dnia 14 lutego 2012 r., sygn. P 17/10, orzekł, że art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych (Dz. U. z 2003 r. Nr 119, poz. 1116 ze zm.) w zakresie, w jakim przyznaje najemcy roszczenie o przeniesienie własności spółdzielczego lokalu mieszkalnego, który przed nieodpłatnym przejęciem przez spółdzielnię mieszkaniową był mieszkaniem przedsiębiorstwa państwowego, państwowej osoby prawnej lub państwowej jednostki organizacyjnej, powiązane wyłącznie z obowiązkiem spłaty zadłużenia z tytułu świadczeń wynikających z umowy najmu lokalu (pkt. 1 powołanego przepisu), jest niezgodny z art. 64 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Jednocześnie Trybunał Konstytucyjny orzekł, że przepis art. 48 ust. 1 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych w zakresie wskazanym w wyroku, traci moc obowiązującą dopiero z upływem 12 (dwunastu) miesięcy od dnia ogłoszenia wyroku w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej. Wyrok został ogłoszony w Dzienniku Ustaw Nr 201 z dnia 22 lutego 2012 r., co oznacza, jak trafnie wskazuje skarżący, iż przepis ten utracił mocy z upływem 22 lutego 2013 r., a więc nie obowiązuje już w dacie orzekania przez Sąd Apelacyjny. Wyjaśniając przyczyny, dla których zastosowano odroczenie utraty mocy obowiązującej cytowanego przepisu Trybunał Konstytucyjny między innymi wskazał, iż skutkiem natychmiastowej derogacji zakwestionowanego przepisu byłoby pozbawienie zainteresowanych najemców dawnych mieszkań zakładowych nieodpłatnie przejętych przez spółdzielnię mieszkaniową roszczenia o zawarcie umowy przeniesienia własności lokalu. Powstałaby zatem luka w prawie. Trybunał Konstytucyjny wziął również pod uwagę fakt, że wiele spraw o przeniesienie własności dawnych mieszkań zakładowych pozostawało nadal w toku postępowań sądowych, a zatem zasada ochrony zaufania obywateli do państwa i stanowionego przez nie prawa nakazuje, aby derogacja przepisów stosowanych przez dłuższy czas i na taką skalę nie była dla ich adresatów zaskoczeniem. Trybunał uznał, że usunięcie zaskarżonego przepisu z systemu prawnego musi być poprzedzone stosownym okresem odroczenia utraty jego mocy obowiązującej, w trakcie którego przepis ten nadal będzie znajdował zastosowanie. Wskazano również, że wprowadzając nowe przepisy, ustawodawca powinien w sposób przemyślany ukształtować postanowienia intertemporalne, aby możliwe było zminimalizowanie negatywnych następstw działania przepisów uznanych za niekonstytucyjne. Zwrócono też uwagę na potrzebę ukształtowania przez ustawodawcę reżimu prawnego dotyczącego osób, które zgłosiły już spółdzielni roszczenie o przeniesienie własności lokalu. Wbrew temu ustawodawca w terminie 12 miesięcy od ogłoszenia wyroku Trybunału Konstytucyjnego nie wprowadził żadnych zmian i obecnie (w chwili orzekania przez Sąd Apelacyjny) w porządku prawnym nie ma już normy, na której powód opierał swe roszczenie. Zgodnie z art. 316 k.p.c. sąd wydając wyrok bierze za podstawę stan rzeczy istniejący w chwili zamknięcia rozprawy. Zasada orzekania wynikająca z art. 316 określana bywa jako zasada aktualności orzeczenia sądowego (patrz. wyrok SN z dnia 8 lutego 2006 r., II CSK 153/05, Lex nr 192012). Ma ona zastosowanie w odniesieniu do każdego rodzaju powództwa. Stan rzeczy brany pod uwagę przez sąd przy wydaniu wyroku obejmuje zarówno podstawę faktyczną jak i podstawę prawną wyroku (wyroki SN: z dnia 13 marca 1997 r., II CKN 70/96, OSNC 1997, nr 8, poz. 113, z dnia 8 lutego 2006 r., II CSK 153/05, Lex nr 192012). Zatem w obu zakresach decydujące znaczenie ma chwila orzekania. W systemie apelacyjnym zasada aktualności orzeczenia ma zastosowanie do sądów obu instancji, gdyż instancja odwoławcza jest tu przede wszystkim sądem merytorycznym, a nie tylko kontrolnym (wyrok SN z dnia 8 lutego 2006 r., II CSK 153/05, Lex nr 192012). Jak przyjmuje Sąd Najwyższy, odpowiednie stosowanie w postępowaniu apelacyjnym przepisu art. 316 § 1 oznacza, że sąd drugiej instancji obowiązany jest - przy uwzględnieniu unormowań zawartych w art. 381 i 382 kpc - brać pod uwagę zmiany w stanie faktycznym i prawnym sprawy, wpływające na treść orzeczenia (postanowienie SN z dnia 10 listopada 1998 r., III CKN 259/98, OSNC 1999/4/82, zob. też wyrok SN dnia 6 października 2000 r., IV CKN 116/00, Lex nr 52515 oraz Andrzej Jakubecki, Komentarz do art. 316 Kodeksu Postępowania Cywilnego, Komentarz WKP 2011

Zatem rozpoznając apelację pozwanej miał Sąd Apelacyjny obowiązek brać pod uwagę stan prawny z chwili orzekania , a w chwili wydawania wyroku przez Sąd Apelacyjny (5.06.2013r) przepis art. 48u1 cyt. Ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych w zakresie zakwestionowanym przez Trybunał Konstytucyjny utracił już moc obowiązującą .Zatem w tym stanie rzeczy z mocy art. 386§1 kpc należało zaskarżony wyrok zmienić i powództwo oddalić.

W tej sytuacji zbędnym było odnoszenie się do pozostałych zarzutów zawartych w apelacji.

W ocenie Sądu Apelacyjnego istniały w tym stanie rzeczy podstawy do zastosowania wobec powoda dobrodziejstwa z art. 102 kpc i odstąpienia od obciążania go kosztami zastępstwa procesowego należnymi stronie pozwanej i to za obie instancje . Zgodnie bowiem z art. 102 k.p.c. w wypadkach szczególnie uzasadnionych Sąd może w ogóle nie obciążać strony przegrywającej kosztami. Przepis ten nie konkretyzuje pojęcia wypadków szczególnie uzasadnionych, pozostawia ich kwalifikację, przy uwzględnieniu całokształtu okoliczności danej sprawy, sądowi orzekającemu (por. m.in. postanowienie SN z dnia 20 grudnia 1973 r., II CZ 210/73, LEX nr 7366).Podstawą do zastosowania art. 102 kpc mogą być zarówno okoliczności związane z samym procesem ,jak i okoliczności związane z sytuacją materialną strony . W wyroku z dnia 20 grudnia 1979r., III RP 78/79, OSP 1980,z. 11, poz. 196 Sąd Najwyższy przyjął , iż okoliczność, że powód mógł być subiektywnie przekonany o zasadności swojego roszczenia, które jednak ze względu na upływ terminu nie może być przez niego dochodzone na drodze sądowej, uzasadnia zastosowanie art. 102 kpc. Zatem w ocenie Sądu Apelacyjnego istniały podstawy do zastosowania w okolicznościach niniejszej sprawy art. 102 kpc. Przede wszystkim w dacie wniesienia powództwa. 49¹ zd. drugie cytowanej ustawy o spółdzielniach obowiązywał i powód mógł przypuszczać , że nawet w przypadku przegrania procesu nie poniesie kosztów , dlatego też zdecydował się na wytoczenie powództwa, ponadto jeszcze w chwili wydawania wyroku przez sąd pierwszej instancji przepis art. 48 ust.1 stanowiący podstawę roszczenia powoda jeszcze obowiązywał, konieczność wystąpienia na drogę sądową spowodowana była postawą pozwanej, która od 2007 r odmawiała uwzględnienia wniosku powoda, wreszcie powód nie może ponosić konsekwencji bierności ustawodawcy.

Z tych też względów orzeczono jak w sentencji.